

Sygn. akt VIII U 363/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: st.sekr.sądowy Dorota Laszczuk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2013 r. w Gdańsku

sprawy H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 8 lutego 2013 r. nr (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonej H. K. prawo do świadczenia przedemerytalnego poczynając od dnia 11 grudnia 2012r.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 363/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił H. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego, bowiem nie udowodniła ona wymaganego 35-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a jedynie 34 lata, 9 miesięcy i 27 dni. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy okresu zatrudnienia ubezpieczonej od 2 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1983 roku w (...), bowiem brak jest dokumentów potwierdzających fakt opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez pracodawcę w tym okresie.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. K. podniosła, iż decyzja ta jest dla niej krzywdząca. Ubezpieczona domagała się uwzględnienia do stażu pracy okresu zatrudnienia od 2 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1983 roku w (...), w oparciu o załączone do odwołania zaświadczenie oraz w oparciu o wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 2 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1983 roku H. K. była zatrudniona w (...) w N..

Dowód: zaświadczenie z 12.12.1983r. – k. 29 akt ubezpieczeniowych, legitymacja ubezpieczeniowa w kopercie – k. 107, zeznania świadka E. G. (1) – 00:09:55 – 00:13:39 CD w kopercie – k. 28, zeznania świadka B. H. – 00:17:55 – 00:25:11 CD w kopercie – k. 28, zeznania ubezpieczonej przesłuchanej w charakterze strony – 00:26:22 – 00:28:54 CD w kopercie – k. 28.

Brak jest dowodów w postaci dokumentów, by pracodawca zgłosił H. K. do ubezpieczeń społecznych oraz uiścił za nią składki na ubezpieczenia społeczne za powyższy okres.

Niesporne.

W okresie od 1 listopada 1996 roku do 31 maja 2012 roku ubezpieczona była zatrudniona w (...) w W.. Stosunek pracy ubezpieczonej ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem pracodawcy, tj. na mocy przepisu art. 30 § 2 pkt 2 k.p. w związku z likwidacją zakładu pracy.

Dowód: świadectwo pracy – k. 31 akt ubezpieczeniowych.

Od 1 czerwca 2012 roku ubezpieczona jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w W.. W okresie od 9 czerwca 2012 roku do 10 grudnia 2012 roku ubezpieczona pobierała zasiłek dla bezrobotnych.

Dowód: zaświadczenie z 11.12.2012r. – k. 33 akt ubezpieczeniowych.

W dniu 11 grudnia 2012 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o świadczenie przedemerytalne.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczona wykazała 34 lat, 9 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Niesporne, vide: wniosek – k. 1 – 3 akt ubezpieczeniowych, raport ustalenia uprawnień do świadczenia – k. 89 akt ubezpieczeniowych.

Decyzją z dnia 8 lutego 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do świadczenia przedemerytalnego, uznając, iż nie wykazała ona wymaganego 35-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy okresu zatrudnienia ubezpieczonej, za który nie zostały uiszczone składki na ubezpieczenia społeczne.

Niesporne, vide: decyzja – k. 91 akt ubezpieczeniowych.

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, w tym akta ubezpieczeniowe, których wiarygodność nie była kwestionowana w trakcie postępowania przez żadną ze stron, zatem również Sąd uznał je za miarodajne dla dokonania ustaleń. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków E. G. (2), B. H. oraz ubezpieczonej przesłuchanej w charakterze strony, oceniając te zeznania jako szczerze i logiczne. Nadto, podkreślić należy, iż zeznania świadków oraz ubezpieczonej znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów w postaci zaświadczenia pracodawcy z 12 grudnia 1983 roku oraz w postaci wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej H. K. należało uwzględnić.

Przesłanki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego reguluje przepis art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub

stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2008 roku Nr 45, poz. 415 ze zm.), w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki: nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna; w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych; złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. (art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych)

Okolicznościami bezspornymi są okoliczności, iż z ubezpieczoną rozwiązano stosunek pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy – w związku z jego likwidacją, że ubezpieczona pobierała zasiłek dla bezrobotnych, nadal była zarejestrowana jako bezrobotna, a w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Bezspornym jest również, iż ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Spornym pozostawało ustalenie, czy ubezpieczona legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 35 lat.

Organ rentowy uznał, iż ubezpieczona wykazała jedynie 34 lat, 9 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do stażu pracy ubezpieczonej organ rentowy nie uwzględnił okresu jej zatrudnienia od 2 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1983 roku w (...). Organ rentowy wskazał, iż brak jest dokumentów potwierdzających fakt opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez pracodawcę w tym okresie. Podkreślić przy tym należy, iż pozwany nie zakwestionował samego wykonywania pracy przez ubezpieczoną, a jedynie brak opłacenia stosownych składek na ubezpieczenia społeczne.

Zatrudnienie przed dniem 15 listopada 1991 roku regulowane jest przepisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 roku Nr 153 poz. 1227 ze zm.), na podstawie którego za okresy składkowe uważa się przypadające przed dniem 15 listopada 1991 roku okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne, między innymi okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego (lit. a).

Rozważenia wymaga zatem kwestia, czy użyte w przepisach art. 6 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określenie „okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne” w odniesieniu do pracowniczego ubezpieczenia społecznego oznacza, że warunkiem uznania za okres składkowy okresu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jest opłacenie przez pracodawcę składek na ubezpieczenie społeczne pracownika.

Należy zauważyć, że w obecnym stanie prawnym obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne zarówno w części obciążającej pracodawcę, jak i pracownika, spoczywa na pracodawcy - płatniku. Wykonywanie przez pracodawcę tego obowiązku jest niezależne od pracownika, zatem zaleganie pracodawcy ze składkami lub uchylanie się od ich opłacania powodowałoby brak środków na indywidualnym koncie pracownika, co miałoby wpływ na wysokość przyszłych świadczeń. W związku z tym został wprowadzony mechanizm chroniący pracownika przed skutkami niezależnego od niego zaniechania. W trybie określonym przepisem art. 40 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 roku Nr 205, poz. 1585 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje na koncie ubezpieczonego uzupełnienia kwoty składek nieuregulowanych przez płatnika. Jeżeli tryb ten zostanie wyczerpany,

okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w którym pracownik otrzymuje wynagrodzenie, jest okresem ubezpieczenia, czyli okresem składkowym, niezależnie od tego, czy pracodawca opłacił składki na ubezpieczenie.

Zatem uzależnienie uznania okresu zatrudnienia wykonywanego w poprzednim stanie prawnym, czyli przed dniem 1 stycznia 1999 roku, za okres składkowy od opłacenia przez pracodawcę składek, kłóciłoby się z zasadą równego traktowania wszystkich ubezpieczonych sformułowaną w art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wprowadzałoby także zróżnicowanie pracowników pozostających w zatrudnieniu przed wejściem w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez nałożenie obowiązku wykazania faktu opłacenia składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne tylko na niektórych, a nie wszystkich pracowników. W konsekwencji należy stwierdzić, że dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a ww. ustawy nie jest wymagane wykazanie opłacenia przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne.

Podkreślić należy, iż słuszność powyższych rozważań znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2007 r., sygn. akt II UK 185/06, OSNP 2008/9-10/143.

Skoro organ rentowy nie zakwestionował faktu, iż w okresie od 2 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1983 roku ubezpieczona wykonywała pracę, za którą pobierała wynagrodzenie, to należy uznać ww. okres za okres składkowy.

Sąd zważył, iż z przeprowadzonego postępowania dowodowego niewątpliwie wynika, iż ubezpieczona w ww. spornym okresie świadczyła pracę na rzecz pracodawcy. Fakt ten potwierdziły w swoich zeznaniach świadkowie E. G. (1) i B. H. – współpracownicy ubezpieczonej ze spornego okresu zatrudnienia. Jak już wskazano, treść zeznań świadków znalazła potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. Z zaświadczenia pracodawcy z dnia 12 grudnia 1983 roku niewątpliwie wynika, iż ubezpieczona w spornym okresie od 2 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1983 roku była zatrudniona. Nadto, fakt zatrudnienia ubezpieczonej w spornym okresie potwierdzają adnotacje dokonane w legitymacji ubezpieczeniowej Seria (...), tj. na karcie 2, 4, 46 – 47. W szczególności podkreślić należy, iż na karcie 4 widnieje pieczęć pracodawcy, tj. (...) w N., z datą poświadczenia 2 stycznia 1982 roku, a w rubryce „poświadczenie o okresach zatrudnienia i wysokości zarobków ubezpieczonego” na k 46 i 47 legitymacji widnieje wpis „początek zatrudnienia 2.01.1982” i „ustanie zatrudnienia 31.12.1983r.” Sąd zważył również, iż świadek B. H. na rozprawie w dniu 8 maja 2013 roku okazała swoją legitymację ubezpieczeniową (...), w której na k. 6 widnieje pieczęć pracodawcy ubezpieczonej, z datą poświadczenia 8 września 1981 roku.

Wbrew twierdzeniom pozwanego, zasadnym jest zatem zaliczenie do 35-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, spornego okresu zatrudnienia ubezpieczonej, za który nie ma dowodów na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne. Uwzględnienie ww. spornego okresu zatrudnienia powoduje, iż staż pracy ubezpieczonej wynosi co najmniej 35 lat, a zatem oznacza spełnienie wymogu do przyznania ubezpieczonej świadczenia przedemerytalnego.

W tym stanie rzeczy uznać należy, iż ubezpieczona spełniła wszystkie przesłanki, od których łącznego zaistnienia przepis art. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych uzależnia przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

Z wyżej przytoczonych względów Sąd, na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz powołanych wyżej przepisów, zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonej prawo do świadczenia przedemerytalnego od daty złożenia wniosku o świadczenie, stosownie do treści przepisu art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

SSO Magdalena Graul